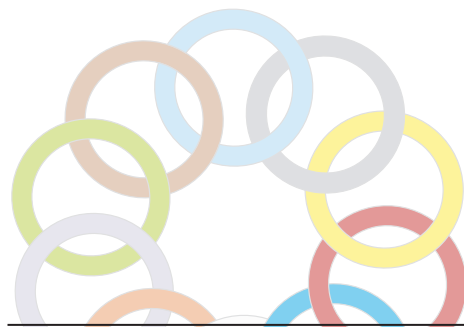

harminckilenc

A Pécsi Többcélú Kistérségi Társulás Lapja | 2008. június | 2. évfolyam 6. szám

● POGÁNY

*„Énnekem egyszerű élet a vágyam,
halk, nyugalmas.
Csak kis tűzhelyemen égjen örökre a láng.”*

TIBULLUS

Miért szeretek Pogányban élni? Mert csöndes, békés otthonra leltem itt, immár tizenhat éve. Itt él a gyerekelem, az unokáim, itt szereztem csodás barátokat. Az utcák tiszták, rendezettek, sok lakó tekinti ezt szívügyének. Ezen munkálkodik önkormányzatunk is. Nagyszerű sétákat tehetünk a halastó körül, a falut övező erdőkben és a szőlőhegyen. Bárkivel találkozom, köszöntjük egymást. Verseket mondunk a klubban, saját örömeinkre, meghallgatunk okos embereket életmódról, egészségről. És a csönd néha megszólal, és zene lesz a folytatás, a tóparti koncerten és az Adventi hangversenyen. No, meg a falunapi, káposztanapi multságokon, ahol táncra perdül öreg és fiatal. A Pogányi Német Vegyeskórus és a Pogányi Menyecskekórus színesíti programjainkat, és viszi jó hírünket országszerte.

(folytatás a következő oldalon)

● A TARTALOMBÓL:

Sorozatának záró írását közli a 3. oldalon Metzinger József, a Kistérség Területfejlesztési Bizottságának elnöke, aki sorai végén olvasóinkat biztatja a gondolati futam folytatására.

A jövőben rendszeresen áttekintjük az Önkormányzatokat érintő pályázatokat. Első, ilyen tárgyú összeállításunkat a 10. oldalon találják.

Fotó: Kalmár Lajos

● POGÁNY

fotó: Kalmár Lajos

A lakók adományaiból létrehoztunk egy helytörténeti gyűjteményt, amely a XIX. és a XX. század elején élő emberek használati tárgyait mutatja be. A gazdagon berendezett szoba eredeti horvát és német bútoraival, felszerelési tárgyival, népviseletével tárja elénk a régmúlt időket. Ezek a kincset érő dolgok több vándorkiállításán szerepeltek már.

Jó hallani hétköznapiakon a gyereksivajt a kosárlabdapályán és a cselgáncsedzésen, látni, hogyan rúgják a bőrt a focipályán. Négy csapatunk is van, megye első osztályú futballistáink az idei bajnokok. Mindenki talál kedvére valót, hiszen tornára, jógára, gyerekfoglalkozásokra is van lehetőség, ezeket a szabadidős tevékenységeket támogatja az önkormányzat.

Nemcsak csöndet, hanem élénk közösségi életet is találtam itt, sok lelkes embert és persze jó vezetőt, aki mindezt összefogja.

Éljünk szeretetben, vidámságban, egészségben!

● KÖVECSES MÁRIA

● VIDÉKEN, HARMADSZOR

Az előző részben a kistelepülésekről indulók életesélyeit, illetve a 2004-től meginduló kistérségi közszolgáltatásokról olvashattak. A feladatellátás egy lehetséges modelljét mutatja be a záró gondolatsor.

Ismét csak a közoktatás felől indulva a 2007-es évben az alapfokú oktatásból 4,6% forráskivonás történt. Persze, mondják más oldalról, hogy a gyereklétszám már évtizede csökken, a ráfordított költségek pedig hullámozva, de szinten maradnak. Ha a költségeket bérre, dologi kiadásokra és fejlesztésekre bontjuk, azt látjuk, hogy a bérek és járulékok 80%-ot, a dologiak 20%-ot tesznek ki, a fejlesztések esetlegesegek. A közoktatásban ma csak közalkalmazottak dolgozhatnak (az udvarosnak is annak kell lennie), a béreket és az azért ellátandó óraszámot a kormány szándékait tükröző törvény írja elő. Amennyiben a fenntartó önkormányzat jogszerűen kíván működni, kénytelen a normatívákat saját forrásból kiegészíteni. A feladatellátás szintén törvényi kötelezettség, a parlamenttől, a kormánytól jön. Csak a szükséges forrás nem.

Ma már körülbelül ezer település nem rendelkezik helyben működő intézménnyel (óvoda, általános iskola). Ha a finanszírozás romlása nem áll meg, további intézménybezárások lesznek, és ez már eléri a 100-150 fős iskolákat is. Az aprófalvas vidéken, ahol nincs honnan létszámot növelni, nincs kivel integrálódni, a folyamat irreális létszámú és távolságú utaztatásokat kényszerít ki. Az adatok szerint a fenntartási költségek a 150-nél nagyobb létszámú iskoláknál már érdemben nem csökkennek. Mi következik mindezekből?

A közoktatás finanszírozásnak figyelemmel kell lennie a települési adottságokra (korábban volt kistelepülési normatíva, jelentős alulfinanszírozottság esetén pályázati lehetőség támogatásra). A normatíváknak oktatás minőségét is ösztönöznie kell. De mindenképp kell egy modell, amit meg is finanszíroz a központi költségvetés. Mond-

juk ki, hogy a rendeletben előírt átlaglét-számok esetén, a közalkalmazotti bértábla szerinti bérekkel, a kötelező eszköz és felszereltség előírásoknak megfelelő építményekkel és eszközökkel működő iskola legalább 90%-ban finanszírozott legyen. Egy ilyen kritériumoknak megfelelő intézmény pályázhasson fejlesztési forrásokra, és azok reálisan elérhetőek legyenek.

A közoktatási intézményhálózat fenntartásának kistérségi szintre emelése az ösztönző normatíva-rendszerrel együtt zsákutca. A kistérségnek ugyanakkor fontos feladata a közoktatási feladatellátás szervezése, a hozzá kapcsolódó szak- és szakmai szolgáltatások biztosítása, a fejlesztések koordinálása. Ma is kérdéses még a közigazgatásban, a közszolgáltatásban az ideális térszerkezet. Az igazgatási szolgáltatások fontos szintére a körjegyzőség. Még jelen tud lenni a társult településeken, de már elegendően integrált, hogy a szakmaiság biztosított legyen. A korábbi hatáskör átszervezési ideákból maradtak a most rendszeresen visszatérő építéshatósági központosítási kísérletek (negyedévente jelenteni kell a feltételek meglétét), ami kistérségi jegyzőhöz kívánta volna telepíteni ezt a jogkört. Hogy követett volna figyelemmel (és milyen költségen) Pécsről a hatóság Tésényben egy építkezést?

A közszolgáltatások szervezésében pl. szociális, egészségügy, vagy mint az állati hulladék begyűjtés fontos szerepe van a kistérségnek. Hogy miben még, és hogyan látja most el, mi a jövőképe ezen a területen a mi kistérségünknek, ezt remélem más kifejti majd, átvéve a stafétabotot.

● METZING JÓZSEF

● PÉCSI KISTÉRSÉGI KÖZOKTATÁSI SZÖVETSÉGRŐL

A fenti, hosszú nevű szövetség szakmai társulás, melynek legfőbb célja a helyi óvoda és iskolafejlesztési elképzelések összefogása, a társult intézmények pedagógiai, szakmai segítése, a pedagógiai szakmai szolgáltatás kistérségi szervezése. A kistérség sajátos nevelési-oktatási érdekeinek megjelenítése és annak képviselete.

2005 decemberében jött létre, tagjai a városkörnyéki óvodák, általános iskolák és alapfokú művészetoktatási intézmények vezetői. Alakuláskor tizenhárom óvoda és tizenegy iskola lépett be, később csatlakozott két alapfokú művészetoktatási intézmény is. A szövetség székhelye a Pellérdi ÁMK Általános Iskolája.

Az óvodákat Török Gáborné, a szalántai óvoda vezetője fogja össze, az iskolákat a Pellérdi ÁMK igazgatójaként magam. Ketten képviseljük az intézményeket a Pécsi Többcélú Kistérségi Társulás Oktatási és Kulturális Bizottságában.

Az óvodák vezetői és az iskolák igazgatói havi rendszerességgel a kistérség más-más intézményében találkoznak, és munkaterv alapján dolgoznak.

A szövetség tevékenységi köre:

- Szakmai információk cseréje, a szövetségbe tartozó iskolák segítése egymás tapasztalatainak átadásában, a helyi, s már bevált kezdeményezések ismertetése. Rendszeres szakmai találkozók szervezése.
- Továbbképzések szervezése.
- Tanulmányi versenyek szervezése, lebonyolítása.
- Állásfoglalásával, ajánlásaival, szakmai véleményeivel részt vesz a Pécsi Kistérségi Társulás közoktatási feladatainak ellátásában.
- Érdekképviselet szakmai fórumokon.

A szövetség adatokat szolgáltatott a kistérség közoktatás-fejlesztési tervéhez, amely

Fotó: Ravadics Irénke

a hosszabb távú stratégia meghatározása mellett a pedagógiai munka megújítását szolgálja.

A kistérség intézményeiben heterogén a gyermekek képessége, sok a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, felzárkóztatásuk, esélyeik erősítése szép feladat. Nagyon sok az iskolabusszal bejáró gyermek a kisközségekből a körzeti iskolákba. Ez másfajta kapcsolattartást tételez fel a szülők és a pedagógusok között. Gond, hogy az iskolafenn tartó önkormányzatok jó részénél nincsenek oktatási szakemberek, nem garantálható a szakmai felügyelet. Ezért ezt a kistérségnek kell megoldani, tehát a szövetségnek erősíteni kell a szakmai vonalat, megfogalmazni az elvárásokat. A kisközségi iskolák, ha tagintézményként működnek, szakmailag önállóak, de egységes pedagógiai programmal dolgoznak. Külön figyelmet fordítunk a kiemelkedően tehetséges gyerekek gondozására: versenyeztetjük a gyerekeket, szeretnénk ezeket a városi iskolákkal közösen lebonyolítani. A megújulási program része a tantárgyközi munkaközösségek létrehozása, ami azt jelenti, hogy például a földrajz-biológia szakos tanárok havi rendszerességgel találkoznak és a maguk tantárgyának aktuális örömeit, gondjait megosztják egymással.

● LEGYEN MINDIG KEDVÜNK!

Mátyás királyként ismertük meg a televíziózás hőskorának mesefilmjeiből. Játszott a kaposvári, a pécsi és a szolnoki színházban, meg aztán a Nemzetiben és a Katonában. Rengeteget szinkronizál. Összetéveszthetetlen hangján szerettük meg egyebek között James Onedint, Monte Christo grófját. A Pécsi Országos Színházi Találkozó nemrégiben ismét Pécsre hozta. Hivatásáról, életéről faggatta őt fehér asztal és vörös bor mellett alkalmi munkatársunk, a Kelep című lap főszerkesztője.

– *Öt sikertelen vizsgát követően, hatodjára vettek föl a színművészetire. Ennyire eltökélt voltál?*

– Nem volt szenvedélyes, görcsös igyekezet. A Kárpátia Étteremben voltam pincér, játszottam az Egyetemi Színpadon, és talán nem túlzás azt állítanom, hogy a közönség szeretett. Jöttek a tavaszok, menetrendszerűen elmentem felvételizni, és nem igazán viselt meg, hogy kirostáltak.

– *Gondolom, ilyen hanggal végül nem lehe-
tett kérdés, hogy fölvesznek-e...*

– A hang szó egy kicsit derogáló.

– *Zavar, ha méltatják?*

– Inkább csak akkor szoktam fölkapni a vizet, ha olyan összefüggésben mondják, hogy könnyű ezzel a hanggal. Merthogy a hang mögött nagyon sok munka, küzdelem meg szenvedés van. Kicsit olyan ez, mintha egy szaxofonosnak azt mondanák, hogy könnyű ezen a hangszeren fújni. Hát parancsolj, kérlek, fújjad meg!

– *Jut eszembe, szaxofon. Játsszol valamilyen hangszeren?*

– Sajnos, nem, pedig valaha volt egy lapgitárom, amit be lehetett dugni a rádiónkba. Azonban nagyon kis lakásban laktunk hatan, és nem lehetett gyakorolni. Így hát más előadó művészetet találtam meg. Maradt a színiészet, és maradt a zene szeretete is. Meg a sporté, persze.

– *Miért, hogy állsz a sporttal?*

– A foci a kedvencem. Még így, öreg fejjel is le-lemegyek a fiammal a lakótelepi dühöngőbe. Annyira szeretem, hogy egysze-

rűen nem tudják elvenni a kedvemet tőle. Gyakran járok ki BKV meccsre, mert van valami régies varázsa annak a lepusztult pályának. Meg a párszáz fős közönségnek. És semmivel sem történik kevesebb, mint egy NB. I-es meccsen. Nagyon drukkolok a vidékieknek. Mert unom már, hogy ez az ország ilyen vízfejű, hogy minden Budapesten történik, miközben, sajnos, nem történik semmi. Bízom benne, hogy van még egészséges szenvedély és tisztességes, kemény harc a játékban.

– *Érdekes, hogy az időt említed. Valahol azt is nyilatkoztad: az élethez idő kell. Neked van még elég időd?*

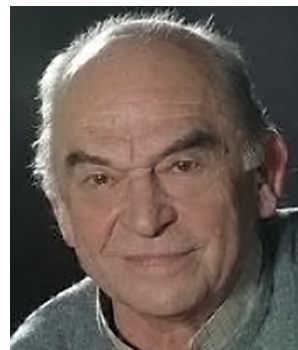
– Akkor maradunk el leginkább, ha elkezdünk kapkodni. Olyan ez, mint a húsleves, amit bizony reggel nyolckor fel kell tenni a tűzhelyre ahhoz, hogy délre elkészüljön. Persze, vannak zacskós levesek, a kalória azokon keresztül is belekerülhet az ember gyomrába, de minek? Ha most felkérnek, hogy holnapután mondjak el egy verset, nem tudom elvállalni. A szöveget csak-csak bebiflázza az ember, de görcsösen a szavakra figyel csak, és nem sejlik föl semmi a szavak mögötti világból. Az ember mondhat szöveget jól is és rosszul is, de ahhoz, hogy bármi igazán jó legyen, idő kell, amit nem lehet megspórolni.

– *Az idő mellett mi a legfontosabb az életedben?*

– A belső nyugalom. A kedv. Hogy ne haszon az emberre az a borzasztó sok minden, ami özönlik rá mindenfelől. Hogy legyen kedvünk nekimenni minden új napnak

● SZÍNHÁZ ÉS FŐZÉS

Bodrogi Gyula éppen olyan otthonosan érzi magát a konyhában, mint a színpadon. A Pécsi Országos Színházi Találkozón, a POSZT-on malacot sütött, akárcsak a Hal a tortán című tévésorozatban, ahol vacsoravendégei a legjobbnak szavazták.

– Érdligeren laktam a nagymamámmal, lehettem talán tízéves... A szüleim Pesten dolgoztak, emiatt laktunk ővele. Nagyon kevés alapanyag volt, de ő mindenből tudott mindent csinálni. A tök magjából és a zöldségből húsleves lett. A tök húsát vékony szeletekre vágta, panírozta, az volt a rántott hús. Most ezt biztos bióétkezésnek neveznék. Ott kezdett rám ragadni a jó étel, a főzés szeretete. Szerintem kétféle ember létezik: aki tud főzni, és aki nem. Aki tud, az már születésekor is tud, a másik akár 40 éves korában is el tud rontani egy tojásrántottát.

– *Mit készített elsőként?*

– Nem emlékszem. Folyamatosan szövődött bele az életembe, és mára már bármit szívesen elkészítek. Egész pontosan társaság- és létszámfüggő, hogy mit süssek, főzsek, és persze minden évszaknak megvan a maga lehetősége. Például tavasszal ott a sokféle gyümölcs, a friss zöldség. Rettenetesen szeretem a zöldborsólevest és tavasszal az első cukorborsó, az leírhatatlan.

– *Könyvet is írt a főzésről.*

– Az véletlen volt. Vadásztörténeteket írtam, és arra gondoltam, hogy amit ott eszünk, vagy ami ott érdekesség, még azokat is meg lehetne írni. Így félig vadász-, félig szakácskönyv lett belőle.

– *A POSZT-on jól sikerült szakácskodást vállalt, de milyennek látta a színházakat?*

– Amikor alkalmam nyílt, benéztem egy-egy előadásra. Nem is annyira az előadások minősége érdekelt, hanem hogy van itt egy válogató ember. Tulajdonképpen az ő ízlését látjuk ilyenkor. Bár igazából engem nem érdekel egy ember ízlése, mert éppen annyira nem fontos, mint az én ízlésem. Bármilyen

ellenkező híreszteléssel szemben a színház a közönségnek készül, ő a megrendelő, neki kell kedvezni, és a közönségnek elég széles körű ízlése van.

– *Hasonló ez a konyhához?*

– Igen, annyi a kikötés, hogy ehető ételeket kell készíteni. Nem lehet a csirkéhez kaviárt csusszantani. Lehet, hogy érdekes lesz, de a vendégek nagy része nem tudja majd megenni. Azonban akkor is érdekel egy színdarab, amikor nem úgy sikerül, ahogy nekem tetszik, hiszen az se véletlenül történik. Az is valakinek a szándéka, ízlése.

– *A konyhában is ez a helyzet?*

– Ott nem. Ott jobban szeretem az ehető az ehetetlennél. Ráadásul egy egyszerű sült hús is lehet ízetlen, és valaki csinálhat olyan előadást, ami nyakatekert, de mert olyan jó, meg érdekes, ezért tetszik.

– *A jó étel jól megválasztott italt is kíván. Ön boros vagy sörös?*

– Inkább whiskys. Ha olyan helyen járok, akkor azért megkóstolom a borokat, ahogy a villányit, szekszárdit, de a somlóit is szeretem, és azon belül is a juhfarkot. Az a kedvencem.

– *Mikor látjuk legközelebb Pécssett?*

– Ha Pécsre nem is jövök, a környéken előfordulok majd. Valamikor június végén Mánfára megyek, ahol Nagy Gábor barátomnak van panziója. Oda gyakran utazom, és boldogan látogatom meg ezt az én barátomat.

● A KISTÉRSÉGBEN TÖRTÉNT...

A koranyár egy kedves színfoltja volt, hogy egyik barátunk édesapja, Gergely bácsi tiszteletét tette kistérségünk több településén. Ami már csak azért is nagy szó, mert az öreg a II. világháborút leszámítva – saját bevallása szerint – ki sem tette a lábát a maga falujából.

Gergely bácsi háborús élményeit igen szívesen mesélgette. Egyszer megkérdeztük tőle, milyen messzire sodorták a hadiesemények. – Ó, nagyon messze – felelte –, olyan messze, hogy oda már közel volt a világ vége.

– Aztán milyen a világ vége? – faggattuk tovább.

– Hogy milyen? A világ végén nagy köd van, és abban a nagy ködben egy ember igen nagyon kaszál. Egyébként egy embernek nagyon nagy méhe volt arrafelé. Akkora volt, mint egy tyúk. Vagy, mit is beszélek, inkább, mint egy malac. Vagy mégis inkább akkora, mint egy kis bornyú. Nahát, akkora méhe volt annak az embernek.

– De mekkora lehetett akkor a kaptár? – akadékoskodott valaki.

– Mekkora, mekkora, azt nem láttam, mert akkor épp nem röpködött az a méhe. Hanem sokkal érdekesebb, hogy azon a vidéken nem volt sehol víz. Végre egy muszka levitt minket a pincéjébe, és adott bort. Attól fogva bort ittunk, azzal főztünk, de még abban is mosakodtunk.

– És a lovak? – kérdezte a társaság egyik tagja.

– A lovak? A lovakat, azokat nem kell féltetni – zárta le a témát Gergely bácsi.

● GRÁNITDIPLOMA

Fotó: Laufer László

Gránitdiplomáját vehette át *Megyesi János* kilencvenöt esztendősen tanító a napokban, Görcsönyben. Mint a díszes okiratot átadó *Barka Endre*, a Szent István Egyetem dékánja hangsúlyozta, az országban eddig rajta kívül csak ketten részesültek ebben az elismerésben. Rendkívül ritka ugyanis,

hogy valaki megélje diplomaszerzésének 75. évfordulóját. Ráadásul *Megyesi János*nak egyetlen munkahelye volt, a siklósbodonyi iskola. Az ünnepen tanítványai és lakóhelye, Görcsöny képviselői köszöntötték. *Megyesi János* meghatódottan fogadta a gratulációk sokaságát, aztán végül megjegyezte:

– Falusi tanító voltam, nem panaszkodtak rám. De eljárt az idő, lejárt. Köszönök mindent.

Az idős pedagógus a Görcsönyi Önkormányzattól Pro Communitate kitüntetésben részesült. A siklósbodonyiak egyébként máig egyszerűen Mesternek nevezik. 1974 júniusának utolsó napjáig tanított. A szülők akkoriban búcsúvacsorával köszönték meg az ott eltöltött harminchét évet. Csak amiről az utolsó két mondat szólt, az is harmincnégy éve történt...

● PATAKTISZTÍTÁS ÉS SZÉLESÍTÉS LOTHÁRDON

Az esőzések miatt több éve gondot okozó patak medrének tisztítására és szélesítésére *András Gézáné* polgármester asszony vezetésével került sor 2008 júniusának első hétvégéjén, Lothárdon. A munkálatok elvégzésében nagy segítséget nyújtott *Csobán Roland* helyi vállalkozó, aki gépeivel, embereivel és saját, készséges közreműködésével segítette a közösség munkáját. A falu lakosságának ugyan kis hányada vett részt

a társadalmi munkában, a terveket azonban eredményesen teljesítették. A településen eddig kevés ilyen jellegű összefogásra volt példa, a jövőben azonban a lelkes kis csoportnak köszönhetően, bizakodva szervez a falu hasonló jellegű munkákat, számítva a jelenlegi mag további támogatására, illetve új emberek csatlakozására.

● **PETI JÁNOS**
alpolgármester

● TANÁCSOK UV RIADÓ ESETÉRE

- Kellően ruházkodjunk! (*Hordjunk megfelelő UV-szűrős napszemüveget!*)
- Olyan összetett, fényvédő krémet használjunk, amely a napszaknak és a bőrünknek megfelelő! Soha ne tartózkodjunk 11 és 15 óra között a napon! (*A felszínre érő UV-sugárzás mennyisége a legmagasabb értéket dél körül éri el.*)
- Ne legyünk tartósan és védelem nélkül napsugárzást visszaverő felületeken! (*Az UV sugarak többsége a vízben is áthalad.*)
- A csecsemőket és a gyermekeket fokozottan óvjuk az erős napsugárzástól!
- Ne tartózkodjunk a napon, ha fényérzékeny anyagot tartalmazó gyógyszert

szedünk! (*A gyógyszerek fényérzékeny hatóanyaga napallergiás tüneteket okozhat, vagy elbomlik.*)

- Az önbarnító krémekek egyáltalán nem nyújtanak védelmet az UV sugárzás ellen, a szoláriumozás pedig bőrrákot okozhat!
- Pótoljuk a bőrünkről leázott, ledörzsölt fényvédő krémet legalább kétóránként!
- Okvetlenül forduljunk bőrgyógyászhoz, ha változást észlelünk bőrünk állapotában!
- Figyeljük az UV értékeket a médiában, a Vöröskereszt és az Országos Meteorológiai Szolgálat honlapján!

● GARÉ: A BOMBA KETYEG TOVÁBB

A garéi veszélyes-hulladéklerakó múltját és lehetséges jövőjét firtató írással először májusi lapszámunkban találkozhattak olvasóink. Eszmefuttatásunkat ott folytatjuk most, ahol legutóbb abbahagytuk: a tulajdonos Budapesti Vegyiművek Zrt. F.A. jelenét vizsgáljuk tovább.

A Fővárosi Bíróság tavaly októberben rendelte el Magyarország egyik legrégebbi vegyipari gyára, a Budapesti Vegyiművek (BVM) felszámolását. Mint *Erdélyi Csaba* felszámoló biztos lapunknak elmondta, a BVM ellen több beszállító is eljárást kezdeményezett az elmúlt két évben, s nem történt egyéb, mintsem ezekből az egyik jogerőre emelkedett. Mivel a BVM zárómérlege még nem készült el, így *Erdélyi Csaba* sem tudja, mekkora a társaság tényleges adósága. A tavalyi mérleg szerint a kötelezettségállomány túllépte az ötmilliárd forintot. A szakértők azt mondják, hogy a garéi veszélyeshulladék-tároló létrehozója és működtetője olyannyira csődbe jutott, hogy a hárommilliárd forintosra becsült vagyona távolról sem fedezi a követeléseket.

Nyomába jutottunk egy, a nyilvánosság számára eddig nem ismert ténynek: a cég a felszámolási eljárás miatt nem hívhatja le Illatos úti telephelyének kármentesítésére nyert összesen 1,6 milliárd forintos uniós és hazai támogatást sem. A helyzet tehát súlyosabb, mint akár egy hónappal ezelőtt is gondoltuk. Az Illatos úti telep ugyanis kármentesítés nélkül jóval kevesebbet ér. Hogy a tavaly előtt még kétszáz dolgozót foglalkoztató, és négy milliárd forint árbevételt elérő rt. vagyona mekkora, arra a kérdésre a Zrt. lapunk által megkérdezett jogásza, *dr. Blatnyák Nándor* sem tudta még a választ. A garéi kármentesítés költségére vonatkozóan is csak becsült adatok állnak rendelkezésre. Ezek szerint várhatóan további három-négy milliárd forintot emészt majd a teljes rekultiváció. Mint legutóbbi számunkban már beszámoltunk róla, ha nem elég a cég

A fotó tanulsága szerint az 1977 óta működő átmeneti (!) telep területén tilos a dohányzás. Pedig itt igazán nem a füstölgés a legjelentősebb környezeti kár...

vagyona, és megmarad a környezeti teher, a mentesítés az államra hárul. Addig azonban évek is eltelhetnek, hisz a fölszámolási eljárások általában sokáig húzódnak el. Megkerestük *Dénes Mária Magdolnát*, a Környezetvédelmi Minisztérium vezető főtanácsosát is. Mint elmondta, elképzelhetőnek tartja, hogy a helyzet súlyosságára való tekintettel a minisztérium úgy dönt, hogy előbb lépnek, és megelőlegezik a kármentesítés összegét, majd követelésüket később érvényesítik a cégen. Hozzátette: ebben az esetben valószínűleg a BVM másik baranyai telepe, Hidas előnyt élvez majd Garével szemben, ugyanis ott súlyosabb a helyzet, mivel a szennyeződés közvetlenebb veszélyt jelent a vízbázisokra. Azt azonban, hogy a kistérségünk déli településeinek felszíni és mélyszégi vizeit is közvetlenül veszélyeztető garéi időzített bombát mikor hatástalanítják, a főtanácsos asszony még csak megbecsülni sem tudta.

● AKTUALITÁSOK, RÖVIDEN

Az önkormányzatok számára idén is számos pályázati kiírás jelenik meg. A támogatások nagy része a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által kezelt európai uniós forrásokból származik, valamint jelentős számú az Önkormányzati Minisztérium által meghirdetett támogatási konstrukció.

Az alábbi táblázattal szeretnénk elősegíteni az önkormányzatokat érintő érvényes pályázati kiírások közötti eligazodást, ízelítőt nyújtva a jelenleg aktuális pályázati lehetőségekből:

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által meghirdetett pályázati felhívások:

Cím	Pályázati intenzitás	Támogatás összege	Beadási határidő
A sürgősségi ellátás - SO1 és SO2 (és ezeken belül a gyermek sürgősségi ellátás) fejlesztésének támogatása	90%	min 100 Mil Ft max 820 Mil Ft	2008. júl. 15.
Gyermekek és fiatalok integrációs programjai	100%	min 8 Mil Ft max 20 Mil Ft	2008. aug. 10.
A polgármesteri hivatalok szervezetfejlesztése	92%	min 4 Mil Ft max 50 Mil Ft	2008. aug. 15.
Bentlakásos intézmények korszerűsítése	94%	min 20 Mil Ft max 200 Mil Ft	2008. szept. 21.
Az üzleti infrastruktúra (ipari parkok, inkubátorházak, barnamezős telephelyek) fejlesztése	50%	min 5 Mil Ft max 600 Mil Ft	2008. szept. 30.
Esélyegyenlőségi programok végrehajtásának támogatására	100%	min 15 Mil Ft max 100 Mil Ft	2008. szept. 30.
Regionális jelentőségű klaszterek és a vállalkozások közötti együttműködések erősítése közös beruházásainak támogatása, szolgáltatásainak kialakítása és fejlesztése	50%, de minimis támogatás esetén 80%	min 10 Mil Ft max 40 Mil Ft	2008. okt. 31.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség részletes pályázati kiírásai elérhetőek a www.nfu.hu weboldalról.

Önkormányzati Minisztérium által meghirdetett pályázati felhívások:

Cím	Pályázati intenzitás	Támogatás összege	Beadási határidő
Egyesatornás gyűjtőkémények (termofor kémények) felújításának támogatása	40%	lakásonként max. 80.000,- Ft	2008. szept. 30.
EU Önerő Alap támogatás - 2008			II. ütem – 2008. júl. 15. III. ütem – 2008. okt. 1.
A „10 000 lépés program” 2008. évi szabadidős programjának szervezése			folyamatos

A Önkormányzati Minisztérium részletes pályázati kiírásai elérhetőek a www.otm.gov.hu weboldalról.

Amennyiben további pályázatok iránt érdeklődik, kérjük, keresse meg a Pécsi Többcélú Kistérségi Társulás munkaszervezetét e-mailben az iroda@pecsikisterseg.hu címen.

● HOGY NE ÜSSÖN MEG MINKET A GUTA...

Ajánlások a lakosság részére hőségriadó esetén:

Hogyan kerüljük a meleget:	Fontos megjegyzések:
<ul style="list-style-type: none"> ● Hűtse lakását! 	Fontos a szobahőmérséklet mérése!
<ul style="list-style-type: none"> ● Napközben tartsa az ablakokat csukva, használjon függönyt vagy egyéb sötétítőt. Lehetőleg éjszaka szellőztessen. Kapcsolja ki a nem fontos elektromos készülékeket (még a világítást is). Ha van légkondicionáló berendezése, tartsa csukva az ajtót és az ablakot. 	<p>Hőhullámok idején, amikor a külső hőmérséklet 35-39 °C közötti, az ideális belső hőmérséklet 28 °C körüli. Nem javasolt a túlzott légkondicionálás.</p> <p>A ventilátort csak rövid ideig lehet használni! Fontos a fokozott folyadékpótlás.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Ha a fent említettek nem valósíthatók meg, töltsön el legalább 2-3 órát légkondicionált helyen! 	
<ul style="list-style-type: none"> ● Kerülje a megterhelő fizikai munkát, a legmelegebb órákban tartózkodjék árnyékban! 	
<ul style="list-style-type: none"> ● A következő nyárra gondoljon arra, hogyan hűtheti lakását („hideg” festék, párologató, zöld növények). 	
<ul style="list-style-type: none"> ● Tartsa testhőmérsékletét alacsonyan és fogyasszon sok folyadékot, előzze meg a kiszáradást! 	Ha elindul otthonról, vigyen magával egy palack ivóvizet.
<ul style="list-style-type: none"> ● Gyakran zuhanyozzon, vagy fürödjön langyos vízben! 	
<ul style="list-style-type: none"> ● Használjon vizes borogatást, hűtse lábát langyos vízben! 	
<ul style="list-style-type: none"> ● Viseljen világos, természetes alapanyagú, bő ruhát. Ha a napra megy, viseljen széles karmájú kalapot és napszemüveget! 	
<ul style="list-style-type: none"> ● Rendszeresen fogyasszon folyadékot, ne fogyasszon alkohol és magas cukortartalmú italokat! 	Folyadékbevitel alkalmával fontos a sópótlás. A koffeinnek vízhajtó hatása van! Az alkoholos és cukros italok vizet vonnak el a szervezetből, ezáltal fokozzák a szomjúságot.
<ul style="list-style-type: none"> ● Ha rendszeresen szed gyógyszert, kérdezze meg kezelőorvosát, hogyan befolyásolják a gyógyszerek a folyadékgyensúlyt! 	A lázas betegekre különösen oda kell figyelni! Fokozottan ügyeljünk a lázas gyermekek folyadékpótlására.
<ul style="list-style-type: none"> ● Rendszeresen ellenőrizze testhőmérsékletét! 	Ha a testhőmérséklet 38 °C fölé emelkedik, az már káros az egészségre. 39 °C felett hőguta alakulhat ki! 40 °C felett életveszélyes állapot keletkezik!
<ul style="list-style-type: none"> ● Tárolja gyógyszereit megfelelő hőmérsékleten! 	Ha a szobahőmérséklet 25 fok fölé emelkedik, célszerű a gyógyszereket hűtőben tárolni akkor is, ha ez nincs ráírva a dobozra!
<ul style="list-style-type: none"> ● Keresse fel orvosát, ha krónikus betegségekben szenved, vagy többféle gyógyszert szed. Ha bármilyen szokatlan tünetet észlel, azonnal keresse fel orvosát! 	
<ul style="list-style-type: none"> ● Tájékozódjon az igénybe vehető segítségekről! 	

● JÚNIUS ÖRÖME

A szomszéd települések találkozóját és a juniálist a szokott, nagy érdeklődés kísérte idén is Pellérden. Fotóriportunk Kiss Bernadett koncertjét, a léghajózást, és a résztvevőket, nézőket idézi vissza mindazoknak, akik velünk tartottak, és azoknak is, akik ezúttal távol maradtak.

harminckilenc

A Pécsi Többcélú Kistérségi Társulás Lapja

Felelős kiadó: Füziné Kajdy Zita elnök

Főszerkesztő: Sz. Koncz István

Szerkeszti: a Szerkesztőbizottság

Szerkesztőség, kiadóhivatal és hirdetésfelvétel:

7621 Pécs, Perczel M. u. 2.

Telefon: 72/515-670, *e-mail:* gorcsony@gorcsony.hu

Tördelés és lapterv: Schauer Tamás

Nyomdai előkészítés: [Creative] Grafikai Műhely

Nyomdai munkálatok: Bornus Kft., Pécs

Megjelenik: havonta